C/2024/6814

29.11.2024

RÅDETS HENSTILLING

af 21. oktober 2024

om Irlands økonomiske, budgetmæssige, beskæftigelsesmæssige og strukturelle politikker

(C/2024/6814)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 121, stk. 2, og artikel 148, stk. 4,

som henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1263 af 29. april 2024 om effektiv samordning af de økonomiske politikker og om multilateral budgetovervågning samt om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 ([1]), særlig artikel 3, stk. 3,

som henviser til henstilling fra Europa-Kommissionen,

som henviser til beslutninger fra Europa-Parlamentet,

som henviser til konklusioner fra Det Europæiske Råd,

som henviser til udtalelse fra Beskæftigelsesudvalget,

som henviser til udtalelse fra Det Økonomiske og Finansielle Udvalg,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Social Beskyttelse,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Økonomisk Politik, og

som tager følgende i betragtning:

(1) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241 ([2]), der oprettede genopretnings- og resiliensfaciliteten (»faciliteten«), trådte i kraft den 19. februar 2021. Faciliteten yder finansiel støtte til medlemsstaterne til gennemførelsen af reformer og investeringer og bidrager således med en finanspolitisk impuls finansieret af Unionen. I overensstemmelse med prioriteterne for det europæiske semester for samordning af de økonomiske politikker bidrager faciliteten til den økonomiske og sociale genopretning og til gennemførelsen af bæredygtige reformer og investeringer, navnlig reformer og investeringer, der skal fremme den grønne og den digitale omstilling og gøre medlemsstaternes økonomier mere modstandsdygtige. Den bidrager også til at styrke de offentlige finanser og sætte skub i vækst og jobskabelse på mellemlang og lang sigt samt til at forbedre den territoriale samhørighed i Unionen og støtte den fortsatte gennemførelse af den europæiske søjle for sociale rettigheder.

(2) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/435 ([3]) (»REPowerEU-forordningen«), der blev vedtaget den 27. februar 2023, tager sigte på en udfasning af Unionens afhængighed af import af russiske fossile brændstoffer. Dette vil bidrage til energisikkerhed og diversificering af Unionens energiforsyning og samtidig øge udbredelsen af vedvarende energi, energilagringskapaciteten og energieffektiviteten. Irland tilføjede et nyt REPowerEU-kapitel til sin nationale genopretnings- og resiliensplan for at finansiere vigtige reformer og investeringer, der vil bidrage til at nå REPowerEU-målene.

([1]) EUT L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

([2]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241 af 12. februar 2021 om oprettelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten (EUT L 57 af 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([3]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/435 af 27. februar 2023 om ændring af forordning (EU) 2021/241 for så vidt angår kapitler om REPowerEU i genopretnings- og resiliensplaner og om ændring af forordning (EU) nr. 1303/2013, (EU) 2021/1060 og (EU) 2021/1755 og direktiv 2003/87/EF (EUT L 63 af 28.2.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj)).

(3) Den 16. marts 2023 offentliggjorde Kommissionen en meddelelse med titlen »EU's konkurrenceevne på lang sigt efter 2030« for at give input til den politiske beslutningstagning og skabe gode rammebetingelser for at øge væksten. I meddelelsen opstilles der ni gensidigt forstærkende indsatsområder til fremme af konkurrenceevnen. Blandt disse indsatsområder udgør adgang til privat kapital, forskning og innovation, uddannelse og færdigheder og et velfungerende indre marked særligt vigtige politiske prioriteter, som bør være genstand for reformer og investeringer med henblik på at håndtere de aktuelle produktivitetsmæssige udfordringer samt styrke Unionens og medlemsstaternes langsigtede konkurrenceevne. Den 14. februar 2024 offentliggjorde Kommissionen en meddelelse med titlen »Årlig rapport om det indre marked og konkurrenceevnen 2024«. I denne meddelelse gennemgås de konkurrencemæssige styrker og udfordringer, der præger det europæiske indre marked, og der gøres status over den årlige udvikling med udgangspunkt i de ni udpegede indsatsområder for konkurrenceevnen.

(4) Den 21. november 2023 vedtog Kommissionen den årlige undersøgelse af bæredygtig vækst 2024, som markerede starten på det europæiske semester 2024 for samordning af de økonomiske politikker. Den 22. marts 2024 godkendte Det Europæiske Råd prioriteterne i den årlige undersøgelse af bæredygtig vækst 2024, som er struktureret omkring de fire dimensioner af konkurrencedygtig bæredygtighed. Den 21. november 2023 vedtog Kommissionen på grundlag af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1176/2011 ([4]) ligeledes rapporten om varslingsmekanismen 2024, hvori Irland ikke blev udpeget som en af de medlemsstater, der kan være berørt eller kan være i risiko for at blive berørt af ubalancer, og for hvilken der skulle gennemføres en dybdegående undersøgelse. Samme dag vedtog Kommissionen en udtalelse om Irlands udkast til budgetplan 2024. Kommissionen vedtog også en henstilling med henblik på Rådets henstilling om den økonomiske politik i euroområdet samt et forslag til den fælles beskæftigelsesrapport 2024, hvori gennemførelsen af retningslinjerne for beskæftigelsen og principperne for den europæiske søjle for sociale rettigheder analyseres. Rådet vedtog henstillingen om den økonomiske politik i euroområdet ([5]) (»henstillingen om den økonomiske politik i euroområdet 2024«) den 12. april 2024 og den fælles beskæftigelsesrapport den 11. marts 2024.

(5) Den 30. april 2024 trådte Unionens nye ramme for økonomisk styring i kraft. Rammen omfatter den nye forordning (EU) 2024/1263 om effektiv samordning af de økonomiske politikker og om multilateral budgetovervågning, Rådets ændrede forordning (EF) nr. 1467/97 ([6]) om fremskyndelse og afklaring af gennemførelsen af proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud samt Rådets ændrede direktiv 2011/85/EU ([7]) om krav til medlemsstaternes budgetmæssige rammer. Formålet med den nye ramme for økonomisk styring er at fremme sunde og holdbare offentlige finanser, bæredygtig og inklusiv vækst og modstandsdygtighed gennem reformer og investeringer samt forhindre uforholdsmæssigt store offentlige underskud. Den nye ramme for økonomisk styring fremmer også det nationale ejerskab og lægger større vægt på det mellemfristede sigte, samtidig med at der fokuseres på en mere effektiv og sammenhængende håndhævelse. Hver medlemsstat skal forelægge Rådet og Kommissionen en national mellemfristet plan for finans- og strukturpolitiske tiltag. En national mellemfristet plan for finans- og strukturpolitiske tiltag indeholder en medlemsstats finanspolitiske tilsagn samt reform- og investeringstilsagn og dækker en planlægningsperiode på fire eller fem år afhængigt af den nationale valgperiodes normale varighed. Nettoudgiftskursen ([8]) i de nationale mellemfristede planer for finans- og strukturpolitiske tiltag skal stemme overens med kravene i forordning (EU) 2024/1263, herunder kravene om, at den offentlige gæld bringes eller fastholdes på en troværdig nedadgående kurs ved udgangen af tilpasningsperioden, eller om, at den forbliver på et forsvarligt niveau på under 60 % af bruttonationalproduktet (BNP), og om, at det offentlige underskud bringes og/eller fastholdes under traktatens referenceværdi på 3 % af BNP på mellemlang sigt.Hvis en medlemsstat giver tilsagn om at gennemføre et sæt relevante reformer og investeringer i overensstemmelse med kriterierne i forordning (EU) 2024/1263, kan tilpasningsperioden forlænges med op til tre år. Til støtte for udarbejdelsen af disse nationale mellemfristede planer for finans- og strukturpolitiske tiltag offentliggjorde Kommissionen den 21. juni 2024 en vejledning om de oplysninger, som medlemsstaterne skal fremlægge i deres nationale mellemfristede planer for finans- og strukturpolitiske tiltag og i deres årlige statusrapporter. I overensstemmelse med artikel 5 og 36 i forordning (EU) 2024/1263 meddelte Kommissionen medlemsstaterne referencekurser og tekniske oplysninger, hvor det var relevant. Medlemsstaterne skal forelægge deres nationale mellemfristede planer for finans- og strukturpolitiske tiltag senest den 20. september 2024, medmindre medlemsstaten og Kommissionen bliver enige

([4]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1176/2011 af 16. november 2011 om forebyggelse og korrektion af makroøkonomiske ubalancer (EUT L 306 af 23.11.2011, s. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj).

([5]) Rådets henstilling (EU) af 12. april 2024 om den økonomiske politik i euroområdet (EUT C, C/2024/2807, 23.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2807/oj).

([6]) Rådets forordning (EF) nr. 1467/97 af 7. juli 1997 om fremskyndelse og afklaring af gennemførelsen af proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud (EFT L 209 af 2.8.1997, s. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/oj).

([7]) Rådets direktiv 2011/85/EU af 8. november 2011 om krav til medlemsstaternes budgetmæssige rammer (EUT L 306 af 23.11.2011, s. 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/oj).

([8]) Nettoudgifter som defineret i artikel 2, nr. 2), i forordning (EU) 2024/1263: »nettoudgifter«: offentlige udgifter, eksklusive i) renteudgifter, ii) diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden, iii) udgifter til EU-programmer, der fuldt ud modsvares af indtægter fra EU-midler, iv) nationale udgifter til medfinansiering af programmer finansieret af Unionen, v) konjunkturbestemte elementer af udgifter til arbejdsløshedsunderstøttelse, samt vi) engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger.

om at forlænge fristen med en rimelig periode. I overensstemmelse med deres nationale retlige rammer kan medlemsstaterne drøfte deres udkast til mellemfristede planer med deres nationale parlamenter, anmode de uafhængige finanspolitiske institutioner om at afgive en udtalelse og gennemføre en høring af arbejdsmarkedets parter og andre nationale interessenter.

(6) I 2024 forløber det europæiske semester for samordning af de økonomiske politikker fortsat sideløbende med gennemførelsen af faciliteten. At gennemføre genopretnings- og resiliensplanerne fuldt ud er fortsat et vigtigt element i opfyldelsen af de politiske prioriteter under det europæiske semester, eftersom planerne bidrager effektivt til at håndtere alle eller en betydelig del af de udfordringer, der er identificeret i de relevante landespecifikke henstillinger, der er blevet udstedt i de senere år. De landespecifikke henstillinger fra 2019, 2020, 2022 og 2023 er fortsat lige relevante for de genopretnings- og resiliensplaner, der er blevet revideret, ajourført eller ændret i henhold til artikel 14, 18 og 21 i forordning (EU) 2021/241.

(7) Den 28. maj 2021 indgav Irland sin nationale genopretnings- og resiliensplan til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 18, stk. 1, i forordning (EU) 2021/241. Kommissionen har i medfør af artikel 19 i forordning (EU) 2021/241 vurderet genopretnings- og resiliensplanens relevans, effektivitet, virkningsfuldhed og sammenhæng i overensstemmelse med vurderingsretningslinjerne i bilag V til nævnte forordning. Den 8. september 2021 vedtog Rådet en gennemførelsesafgørelse om godkendelse af vurderingen af Irlands genopretnings- og resiliensplan ([9]), som blev ændret den 8. december 2023 i henhold til artikel 18, stk. 2, i forordning (EU) 2021/241 for at ajourføre det maksimale finansielle bidrag til den ikketilbagebetalingspligtige finansielle støtte ([10]). Tilrådighedsstillelsen af trancher er betinget af, at Kommissionen i overensstemmelse med artikel 24, stk. 5, i forordning (EU) 2021/241 har vedtaget en afgørelse om, at Irland på tilfredsstillende vis har opfyldt de relevante milepæle og mål, der er anført i Rådets gennemførelsesafgørelse. En tilfredsstillende opfyldelse forudsætter, at opfyldelsen af forudgående milepæle og mål ikke er blevet tilbagerullet.

(8) Den 30. april 2024 forelagde Irland sit nationale reformprogram for 2024 og den 10. maj 2024 sit stabilitetsprogram for 2024 i overensstemmelse med artikel 4, stk. 1, i Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 ([11]). Det nationale reformprogram for 2024 afspejler i overensstemmelse med artikel 27 i forordning (EU) 2021/241 også Irlands halvårlige rapportering om de fremskridt, der er gjort med opfyldelsen af genopretnings- og resiliensplanen.

(9) Den 19. juni 2024 offentliggjorde Kommissionen landerapporten for Irland 2024. Heri foretages der en vurdering af Irlands fremskridt med gennemførelsen af de relevante landespecifikke henstillinger, der blev vedtaget af Rådet mellem 2019 og 2023, og der gøres status over Irlands gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen. På grundlag af denne analyse er der i landerapporten udpeget mangler med hensyn til de udfordringer, som enten ikke håndteres eller kun håndteres delvist i genopretnings- og resiliensplanen, ligesom der også afdækkes nye udfordringer. Rapporten indeholder også en vurdering af Irlands fremskridt med gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder og opfyldelsen af Unionens overordnede mål vedrørende beskæftigelse, færdigheder og fattigdomsbekæmpelse samt af fremskridtene med gennemførelsen af De Forenede Nationers verdensmål for bæredygtig udvikling.

(10) Ifølge data valideret af Eurostat forblev Irlands offentlige overskud stabilt på 1,7 % af BNP i 2023, mens den offentlige gæld faldt fra 44,4 % af BNP ved udgangen af 2022 til 43,7 % ved udgangen af 2023.

(11) Den 12. juli 2022 henstillede Rådet ([12]), at Irland traf foranstaltninger med henblik på i 2023 at sikre, at væksten i nationalt finansierede primære løbende udgifter var i overensstemmelse med en overordnet neutral finanspolitisk kurs ([13]), under hensyntagen til fortsat midlertidig og målrettet støtte til de husholdninger og virksomheder, der er mest sårbare over for stigninger i energipriserne, og til personer på flugt fra Ukraine. Samtidig henstillede Rådet, at

([9]) ST 11046/21 INIT og ST 11046/21 ADD 1.

([10]) Rådets gennemførelsesafgørelse af 8. december 2023 om ændring af gennemførelsesafgørelse af 8. september 2021 om godkendelse af vurderingen af Irlands genopretnings- og resiliensplan (ST 15965/23 INIT og ST 15965/23 ADD 1).

([11]) Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 af 7. juli 1997 om styrkelse af overvågningen af budgetstillinger samt overvågning og samordning af økonomiske politikker (EFT L 209 af 2.8.1997, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1466/oj).

([12]) Rådets henstilling af 12. juli 2022 om Irlands nationale reformprogram for 2022 og med Rådets udtalelse om Irlands stabilitetsprogram for 2022 (EUT C 334 af 1.9.2022, s. 52).

([13]) På grundlag af Kommissionens forårsprognose 2024 anslås Irlands potentielle produktionsvækst på mellemlang sigt i 2023, som anvendes til at måle den finanspolitiske kurs, nominelt til 9,2 % målt ud fra den gennemsnitlige potentielle realvækst over 10 år og BNP-deflatoren for 2023.

Irland tilpassede de løbende udgifter til den omskiftelige situation. Det henstillede også til Irland at øge de offentlige investeringer i den grønne og den digitale omstilling og i energisikkerhed under hensyntagen til REPowerEU-initiativet, herunder ved at anvende faciliteten og andre EU-midler. Ifølge Kommissionens skøn var den finanspolitiske kurs ([14]) i 2023 ekspansiv med 0,9 % af BNP i en situation med høj inflation. Væksten i nationalt finansierede primære løbende udgifter (ekskl. diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden) i 2023 indebar et ekspansivt bidrag på 0,8 % af BNP til finanspolitikken. Dette omfatter reduktionen på 0,1 % af BNP i omkostningerne ved de målrettede nødstøtteforanstaltninger til de husholdninger og virksomheder, der er mest sårbare over for stigninger i energipriserne, samt stigningen på 0,1 % af BNP i omkostningerne ved at yde midlertidig beskyttelse til fordrevne personer fra Ukraine. Det ekspansive bidrag fra nationalt finansierede primære løbende nettoudgifter i 2023 skyldtes derfor ikke den målrettede nødstøtte til de husholdninger og virksomheder, der er mest sårbare over for stigninger i energipriserne, og skyldtes kun delvis støtten til personer på flugt fra Ukraine. Den ekspansive vækst i nationalt finansierede primære løbende udgifter (ekskl. diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden) skyldtes også permanente lønstigninger i den offentlige sektor og en forhøjelse af de sociale ydelser samt højere udgifter til sundhedspleje. Alt i alt var væksten i nationalt finansierede primære løbende udgifter i 2023 ikke i overensstemmelse med Rådets henstilling af 12. juli 2022. Udgifter finansieret af ikketilbagebetalingspligtig støtte (»tilskud«) under faciliteten og andre EU-midler beløb sig til 0,1 % af BNP i 2023. Nationalt finansierede investeringer udgjorde 2,3 % af BNP i 2023, hvilket svarer til en stigning på 0,2 procentpoint i forhold til 2022. Irland finansierede yderligere investeringer ved hjælp af faciliteten og andre EU-midler. Det har finansieret offentlige investeringer i den grønne og den digitale omstilling og i energisikkerhed, f.eks. elektricificering af regionaltog og et program, som skal tilvejebringe digital infrastruktur til skoler. Disse offentlige investeringer finansieres delvis gennem faciliteten og andre EU-midler.

(12) Ifølge stabilitetsprogrammet for 2024 forventes der i det makroøkonomiske scenario, der ligger til grund for budgetfremskrivningerne, en realvækst i BNP på 2,6 % i 2024 og 3,9 % i 2025, mens inflationen målt ved det harmoniserede forbrugerprisindeks (HICP) forventes at ligge på 2,1 % i både 2024 og 2025. Det offentlige overskud forventes at falde til 1,6 % af BNP i 2024 for derefter at stige til 1,7 % af BNP i 2025, mens den offentlige gældskvote ventes at falde til 41,5 % ved udgangen af 2024 og 39,5 % ved udgangen af 2025. Efter 2025 ventes det offentlige overskud at falde til 1,5 % af BNP i 2026 for derefter at stige til 1,7 % i 2027. Den offentlige saldo ventes således at forblive under traktatens referenceværdi for underskud på 3 % af BNP i hele programperioden. Samtidig ventes den offentlige gældskvote efter 2025 gradvis at falde til 37,8 % i 2026 og 36,7 % i 2027.

(13) Ifølge Kommissionens forårsprognose 2024 ventes det reale BNP at stige med 1,2 % i 2024 og 3,6 % i 2025, mens inflationen målt ved HICP ventes at være på 1,9 % i 2024 og 1,8 % i 2025.

(14) Ifølge Kommissionens forårsprognose 2024 ventes det offentlige overskud at udgøre 1,3 % af BNP i 2024, mens den offentlige gældskvote vil falde til 42,5 % ved udgangen af 2024. De lavere overskud afspejler en forsigtig tilgang i lyset af muligheden for vedvarende høj vækst i udgifterne i 2024 og 2025. Faldet i gældskvoten i 2024 afspejler hovedsagelig det offentlige overskud og ville være større, hvis der ikke var tale om betydelige stock-flow-tilpasninger. Ifølge Kommissionens skøn vil finanspolitikken være stort set neutral med - 0,1 % af BNP i 2024.

(15) Ifølge Kommissionens forårsprognose 2024 forventes der at blive finansieret udgifter via tilskud under faciliteten i 2024 svarende til under 0,1 % af BNP ligesom i 2023. De udgifter, der finansieres med tilskud under faciliteten, vil muliggøre investeringer af høj kvalitet og produktivitetsfremmende reformer, uden at dette har direkte indvirkning på Irlands offentlige saldo eller gæld.

(16) Den 14. juli 2023 henstillede Rådet ([15]), at Irland opretholdt en sund finanspolitisk stilling i 2024. Medlemsstaterne blev i forbindelse med gennemførelsen af deres budgetter for 2023 og udarbejdelsen af deres udkast til budgetplaner for 2024 opfordret til at tage hensyn til, at Kommissionen ville foreslå Rådet at indlede underskudsbaserede procedurer i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud på grundlag af de endelige data for 2023. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2024 forventes Irlands strukturelle saldo at udgøre 1,8 % af BNP i 2024 i forhold til

([14]) Den finanspolitiske kurs bestemmes ud fra den årlige ændring i den underliggende offentlige budgetstilling. Den bruges til at bedømme den økonomiske impuls fra finanspolitiske tiltag, både dem, der finansieres nationalt, og dem, der finansieres over EU-budgettet. Den finanspolitiske kurs måles som forskellen mellem i) den potentielle vækst på mellemlang sigt og ii) ændringen i de primære udgifter ekskl. diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden (og ekskl. midlertidige nødforanstaltninger i forbindelse med covid-19-krisen) og inkl. udgifter finansieret med ikketilbagebetalingspligtig støtte (tilskud) under faciliteten og andre EU-midler.

([15]) Rådets henstilling af 14. juli 2023 om Irlands nationale reformprogram for 2023 og med Rådets udtalelse om Irlands stabilitetsprogram for 2023 (EUT C 312 af 1.9.2023, s. 58).

1,0 % i 2023, og den vil dermed ligge over landets mellemfristede budgetmålsætning om en strukturel saldo på - 0,5 % af BNP. Dette er i overensstemmelse med Rådets henstilling.

(17) Derudover henstillede Rådet, at Irland traf foranstaltninger med henblik på at afvikle de gældende energistøttenødforanstaltninger hurtigst muligt i 2023 og 2024. Rådet henstillede endvidere, at hvis nye stigninger i energipriserne nødvendiggør nye eller fortsatte støtteforanstaltninger, skulle Irland sikre, at sådanne støtteforanstaltninger er rettet mod at beskytte sårbare husholdninger og virksomheder, er finanspolitisk overkommelige og opretholder incitamenter til energibesparelser. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2024 forventes nettobudgetomkostningerne ([16]) ved energistøttenødforanstaltninger at udgøre 0,4 % af BNP i 2023, 0,1 % i 2024 og 0,0 % i 2025. Energistøttenødforanstaltningerne er blevet afviklet i 2023 og 2024. Dette er i overensstemmelse med Rådets henstilling.

(18) Rådet henstillede også, at Irland bevarer nationalt finansierede offentlige investeringer og sikrer en effektiv udnyttelse af tilskud under faciliteten og af andre EU-midler, navnlig for at fremme den grønne og den digitale omstilling. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2024 forventes de nationalt finansierede offentlige investeringer at stige fra 2,3 % af BNP i 2023 til 2,5 % af BNP i 2024. Dette er i overensstemmelse med Rådets henstilling. Samtidig forventes de offentlige investeringer, der finansieres med EU-midler, herunder tilskud under faciliteten, at ligge stabilt på 0,1 % af BNP i 2024.

(19) På grundlag af de politiske foranstaltninger, der var kendt på skæringsdatoen for prognosen, og under antagelse af en uændret politik forventes det offentlige overskud ifølge Kommissionens forårsprognose 2024 at udgøre 1,2 % af BNP i 2025. Den offentlige gældskvote ventes at falde til 41,3 % ved udgangen af 2025. Faldet i gældskvoten i 2025 afspejler hovedsagelig det offentlige overskud og ville være større, hvis der ikke var tale om betydelige stock-flow-tilpasninger.

(20) Der er betænkeligheder med hensyn til indvirkningen på den finanspolitiske holdbarhed af sundhedssystemets omkostningseffektivitet. Irland er det eneste land i Unionen uden universel primær sundhedspleje, og dette sætter hospitalerne under større pres. Befolkningens aldring forventes at lægge pres på sundhedssystemet: Den forventes at føre til en stigning på 1,5 procentpoint i de offentlige udgifter til sundhedspleje i procent af BNP i Irland i 2070, hvilket er et godt stykke over den forventede stigning på 0,4 procentpoint for Unionen.

(21) I overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, litra b), i forordning (EU) 2021/241 og med bilag V, kriterium 2.2, til nævnte forordning indeholder genopretnings- og resiliensplanen et omfattende sæt gensidigt forstærkende reformer og investeringer, som skal gennemføres senest i 2026. Disse reformer og investeringer forventes at bidrage effektivt til at håndtere alle eller en betydelig del af de udfordringer, der er identificeret i de relevante landespecifikke henstillinger. Det er afgørende, at der inden for denne stramme tidshorisont gøres hurtige fremskridt med den effektive gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen, herunder med REPowerEU-kapitlet, for at styrke Irlands langsigtede konkurrenceevne gennem den grønne og den digitale omstilling, samtidig med at der sikres social retfærdighed. For at opfylde tilsagnene i genopretnings- og resiliensplanen senest i august 2026 er det afgørende, at Irland fortsætter gennemførelsen af reformer og fremskynder investeringerne ved at sætte ind over for de relevante udfordringer og samtidig sikrer en stærk administrativ kapacitet. Dette omfatter rettidig indsendelse af de kommende betalingsanmodninger. Det er fortsat afgørende, at lokale og regionale myndigheder, arbejdsmarkedets parter, civilsamfundet og andre relevante interessenter inddrages systematisk for at sikre et bredt ejerskab og således en vellykket gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen.

(22) Som led i midtvejsgennemgangen af programmerne vedrørende samhørighedspolitikken, jf. artikel 18 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1060 ([17]), skal Irland gennemgå hvert enkelt program, der støttes af Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU), Den Europæiske Socialfond Plus (ESF+), Samhørighedsfonden og Fonden for Retfærdig Omstilling (»FRO«), senest i marts 2025 under hensyntagen til bl.a. de udfordringer, der er identificeret i de landespecifikke henstillinger for 2024, og den nationale energi- og klimaplan. Denne gennemgang danner grundlaget for den endelige tildeling af EU-midler til hvert program. Irland har gjort fremskridt med gennemførelsen af programmerne vedrørende samhørighedspolitikken og den europæiske søjle for sociale rettigheder, men der er stadig visse udfordringer. Irland udviser fortsat store økonomiske og sociale forskelle mellem storbyområder og andre områder i landet, navnlig i NV-regionen. Der er betydelige svagheder i integrationen på

([16]) Tallene angiver niveauet for de årlige budgetomkostninger ved disse foranstaltninger inklusive indtægter og udgifter og, hvor det er relevant, eksklusive indtægter fra skatter og afgifter på energileverandørernes ekstraordinære fortjenester.

([17]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1060 af 24. juni 2021 om fælles bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond Plus, Samhørighedsfonden, Fonden for Retfærdig Omstilling og Den Europæiske Hav-, Fiskeri- og Akvakulturfond og om finansielle regler for nævnte fonde og for Asyl-, Migrations- og Integrationsfonden, Fonden for Intern Sikkerhed og instrumentet for finansiel støtte til grænseforvaltning og visumpolitik (EUT L 231 af 30.6.2021, s. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

arbejdsmarkedet af dårligt stillede grupper, som står over for en uforholdsmæssigt stor fattigdomsrisiko og social udstødelse. De prioriteter, der er aftalt i programmerne, er fortsat relevante, men det er vigtigt at fremskynde deres gennemførelse. Målet om at styrke innovationsøkosystemer på regionalt plan er stadig relevant, hvilket omfatter målet om at mindske innovationskløften mellem NV-regionen og de to andre regioner. Det er fortsat vigtigt at lette adgangen til sociale tjenester og udvikle målrettede færdighedsforanstaltninger for de dårligst stillede grupper for at afhjælpe manglen på arbejdskraft, fattigdom og social udstødelse. Irland kan udnytte initiativet vedrørende platformen for strategiske teknologier for Europa, der er oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/795 ([18]) til at fremme investeringer i digitalisering og digital omstilling i små og mellemstore virksomheder og forskning i rene energiteknologier i overensstemmelse med strategien for intelligent specialisering og »Vision of Ireland's Industry 4.0 Strategy 2020-2025« og oprettelsen af »Future Manufacturing Ireland«.

(23) Ud over de økonomiske og sociale udfordringer, som genopretnings- og resiliensplanen og andre EU-midler er rettet mod, står Irland over for en række udfordringer i forbindelse med drikkevandsforsyning og spildevandsrensning samt affaldshåndteringssystemet. Desuden er der fortsat udfordringer i forbindelse med elsystemet, energiinfrastrukturen og intelligente netteknologier samt energieffektivitet.

(24) Der er stadig betydelige mangler i vand- og spildevandssektorerne, som påvirker vandkvaliteten. Disse mangler forværres af vedvarende høje lækager i vandforsyningssystemet. Irland lever ikke op til de standarder, der er skitseret i Rådets direktiv 91/271/EØF ([19]), da en betydelig mængde byspildevand stadig ikke renses eller opsamles, hovedsagelig på grund af forældet infrastruktur. En betydelig del af den irske befolkning er på nuværende tidspunkt end ikke forbundet til sekundær spildevandsrensning. Vandindvinding og ændringer af vandområder kontrolleres ikke tilstrækkeligt på grund af manglen på en passende retlig ramme. Manglen på tilstrækkelig infrastruktur til drikkevandsforsyning og opsamling og rensning af spildevand kan begrænse opførelsen af boliger eller industri i visse områder og dermed påvirke konkurrenceevnen.

(25) Irlands energisystem viste fortsat tegn på sårbarhed i 2023, da detailpriserne på el fortsat var højere end EU-gennemsnittet. I anden halvdel af 2023 havde Irland de højeste elpriser for private forbrugere i Unionen, og disse er fortsat høje. Irland har fastsat ambitiøse mål for den andel af el, der skal produceres fra vedvarende energikilder, og er begyndt at levere resultater med hensyn til udbredelsen af andre vedvarende energikilder, hvilket vil lægge pres på elsystemet gennem øgede mængder af variabel produktion. Der er behov for yderligere netkapacitet på både transmissions- og distributionsniveau, herunder til nye grænseoverskridende projekter. Utilstrækkelig netkapacitet påvirker også konkurrenceevnen, navnlig når det drejer sig om at tiltrække og fastholde virksomheder. Kapacitetsbegrænsninger medfører også højere produktionsomkostninger, hvilket kan afskrække virksomhederne. Den nationale regulerende myndighed har fået til opgave at udarbejde en plan for fleksibilitet på efterspørgselssiden, så det irske energisystem kan fungere effektivt med store andele af el fra vedvarende energikilder. Fleksibilitet på efterspørgselssiden og en væsentlig opgradering af transmissions-, distributions- og lagringsinfrastrukturen er afgørende, hvis Irland skal nå målet om 80 % el fra vedvarende energikilder som fastsat i landets klimahandlingsplan, reducere begrænsningerne i den eksisterende produktion af vedvarende energi og integrere den planlagte offshorevindenergiproduktion på 5 GW senest i 2030. Der er behov for en yderligere indsats for at fremme fleksibilitet på efterspørgselssiden og forbrugerdeltagelse i distributionen af energiressourcer for at give forbrugerne større indflydelse og samtidig forbedre fleksibiliteten i energisystemet. Dette omfatter forbrugerdeltagelse i balancerings- og fleksibilitetstjenester.

(26) På trods af fremskridt med gennemførelsen af initiativer til forbedring af energieffektiviteten er der stadig behov for yderligere foranstaltninger for at reducere energiforbruget og dekarbonisere bygningsmassen, navnlig energimæssig opgradering af boliger og fremskyndet omstilling til opvarmning baseret på vedvarende energi. Det er stadig ikke lykkedes Irland at begrænse energiforbruget, som ifølge landets nationale energiprognoser ventes at stige frem mod 2030 og overskride de sektorspecifikke emissionslofter, der er fastsat for sektoren for bebyggede områder. Selv om det faktiske omfang af gennemgribende opgraderinger fortsat er begrænset, er Irland begyndt at gennemføre de ambitiøse mål i sin klimahandlingsplan. Der blev afsat mere end 400 mio. EUR til energieffektivitet i bygninger på statsbudgettet for 2024. Gennemførelsen af de omfattende energispareprogrammer for den offentlige sektor kan øge den offentlige bygningsmasses energimæssige ydeevne. Der er endvidere behov for en yderligere indsats over for

([18]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/795 af 29. februar 2024 om oprettelse af platformen for strategiske teknologier for Europa (STEP) og ændring af direktiv 2003/87/EF samt forordning (EU) 2021/1058, (EU) 2021/1056, (EU) 2021/1057, (EU) nr. 1303/2013, (EU) nr. 223/2014, (EU) 2021/1060, (EU) 2021/523, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697 og (EU) 2021/241 (EUT L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).

([19]) Rådets direktiv 91/271/EØF af 21. maj 1991 om rensning af byspildevand (EUT L 135 af 30.5.1991, s. 40, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1991/271/oj).

energiforbruget inden for transport og industri gennem yderligere elektrificering af regionaltog og tilskyndelse til energiovervågnings- og kontrolsystemer.

(27) I betragtning af de nære indbyrdes forbindelser mellem euromedlemsstaternes økonomier og disse økonomiers kollektive bidrag til Den Økonomiske og Monetære Unions rette virkemåde henstillede Rådet i 2024, at medlemsstaterne i euroområdet træffer foranstaltninger, herunder gennem deres genopretnings- og resiliensplaner, til at efterkomme henstillingen om den økonomiske politik i euroområdet 2024. For Irland bidrager henstilling 1, 2, 3 og 4 til gennemførelsen af den første, anden og fjerde henstilling i henstillingen om den økonomiske politik i euroområdet 2024,

HENSTILLER, at Irland i 2024 og 2025 træffer foranstaltninger med henblik på at:

1. forelægge den mellemfristede plan for finans- og strukturpolitiske tiltag i rette tid; sætte ind over for den forventede stigning i aldersrelaterede udgifter ved at gøre sundhedssystemet mere omkostningseffektivt
2. sætte ind over for de relevante udfordringer for at muliggøre en fortsat hurtig og effektiv gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen, herunder REPowerEU-kapitlet, når det er vedtaget, og sikre fuldførelse af reformer og investeringer senest i august 2026; fremskynde gennemførelsen af programmerne vedrørende samhørighedspolitikken; i forbindelse med midtvejsgennemgangen fortsat fokusere på de aftalte prioriteter, idet der tages hensyn til de muligheder, som platformen for strategiske teknologier for Europa giver for at forbedre konkurrenceevnen
3. øge investeringerne i drikkevands- og spildevandsinfrastruktur for at forbedre vandkvaliteten og reducere lækager
4. øge indsatsen for at forbedre elsystemets fleksibilitet og modernisere og udvide netkapaciteten; udvikle og gennemføre en strategi til fremme af reaktioner på efterspørgselssiden og strømline planlægningen og udstedelsen af tilladelser til faciliteter til lagring af elektricitet og nettilslutninger; øge indsatsen for at forbedre private bygningers energimæssige ydeevne for at nedbringe energiregningerne og omkostningerne til energisystemet.

Udfærdiget i Luxembourg, den 21. oktober 2024.

På Rådets vegne

NAGY I.

Formand